

**ASMENŲ SU NEGALIA
STATISTIKA ŠVENČIONIŲ
RAJONE
2023–2025 M.**

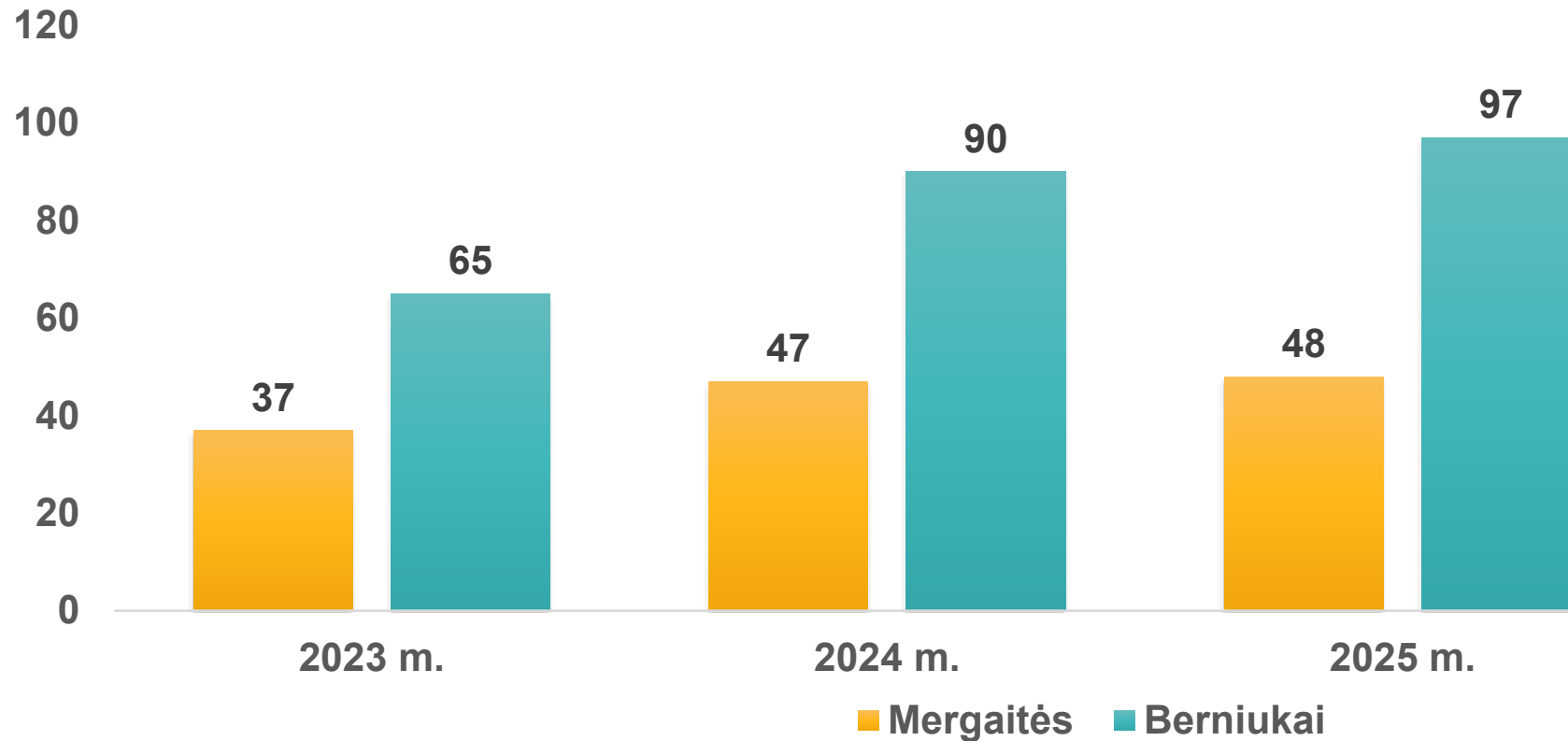
Šioje analizėje pateikiama Švenčionių rajono asmenų su negalia statistika

2023–2025 m., siekiant įvertinti pagrindines demografines ir socialines tendencijas. Analizuojami duomenys pagal amžiaus grupes, lytį, negalios lygį bei dalyvumo procentus, leidžiantys identifikuoti pokyčius ir dominuojančias tendencijas.

Duomenų analizė rodo ne tik bendrus kiekybinius pokyčius, bet ir struktūrinius pasiskirstymo skirtumus, kurie yra svarbūs planuojant socialines, sveikatos priežiūros ir užimtumo paslaugas. Ypatingas dėmesys skiriamas grupėms, kuriose fiksuojamas augimas ar didesnė socialinės atskirties rizika.

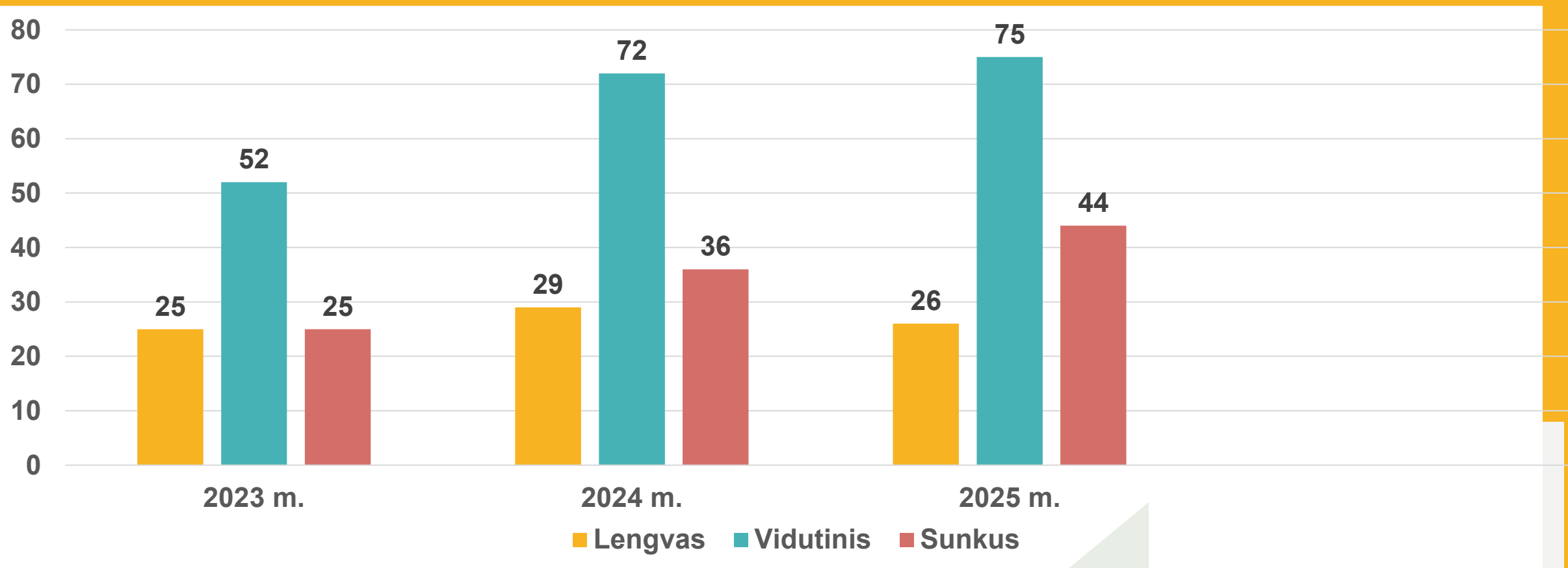
Šios analizės rezultatai gali būti naudojami sprendimų priėmimui, paslaugų plėtrai bei efektyvesniam išteklių paskirstymui, atsižvelgiant į kintančius asmenų su negalia poreikius rajone.

Vaikai su negalia

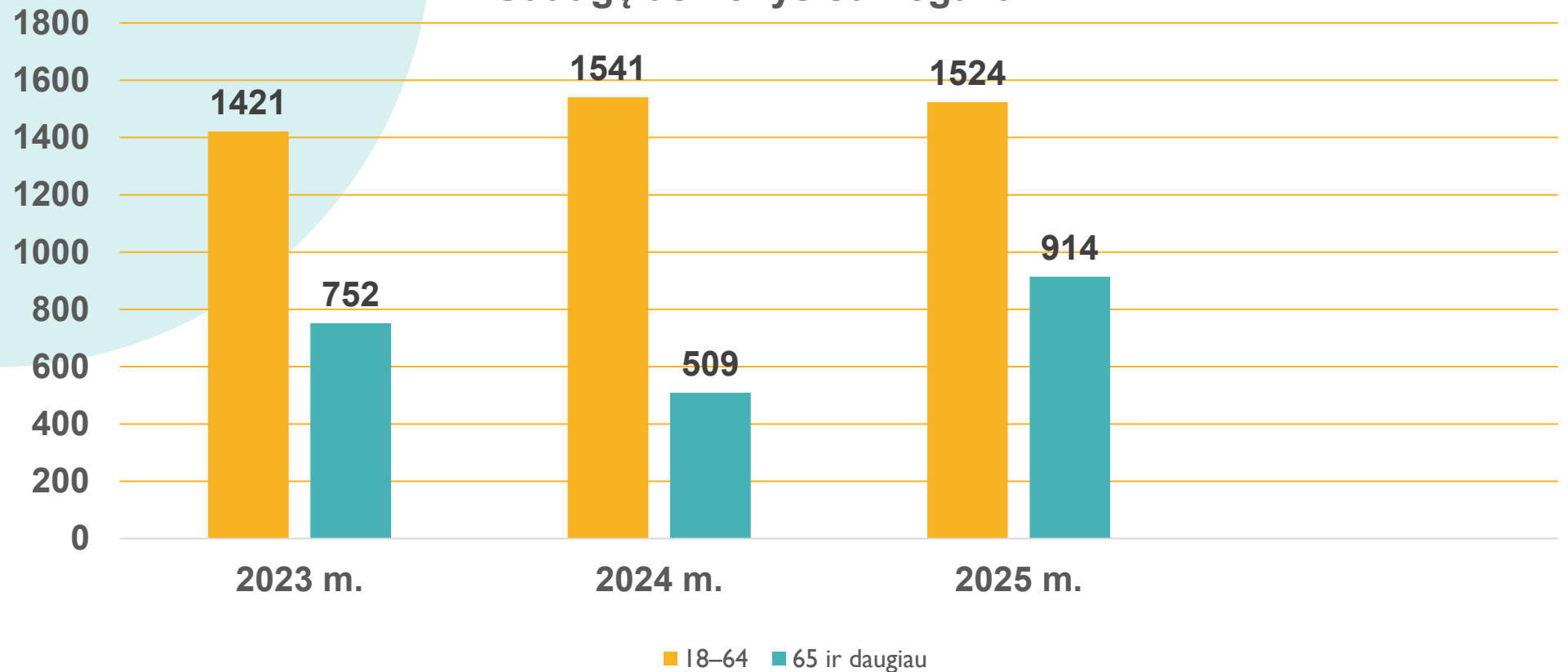
2023–2025 m. laikotarpiu aiškiai matoma, kad berniukų su negalia skaičius nuosekliai auga – nuo 65 atvejų 2023 m. iki 97 atvejų 2025 m., o tai rodo stabilią didėjimo tendenciją. Tuo tarpu mergaičių su negalia skaičius kinta nežymiai – nuo 37 iki 48 atvejų, be ryškios augimo dinamikos. Visais analizuojamais metais berniukų skaičius reikšmingai viršija mergaičių, todėl galima teigti, kad ši grupė dominuoja ir reikalauja didesnio dėmesio planuojant paslaugas bei intervencijas.

Vaikų su negalia skaičius pagal negalios lygį

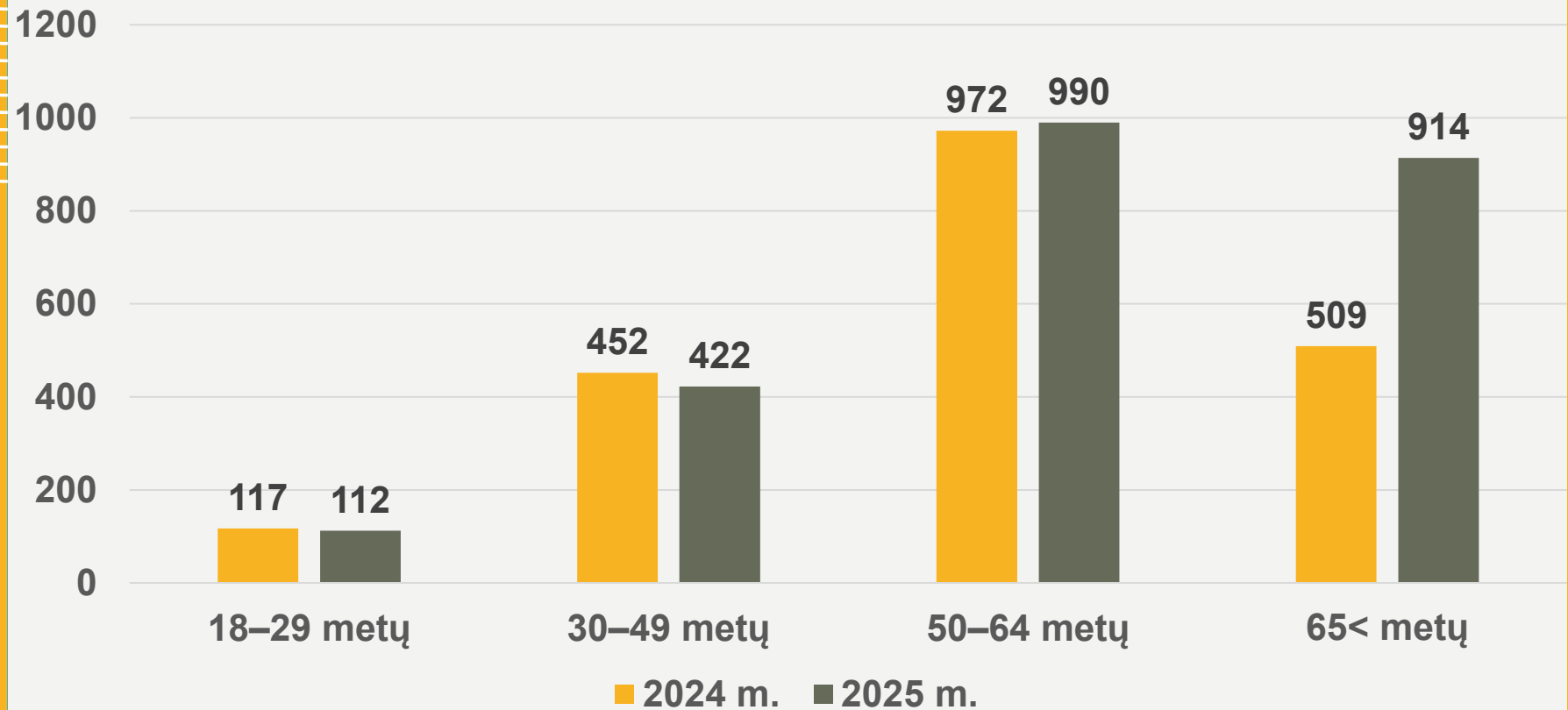
2023–2025 m. vaikų su negalia pasiskirstymas pagal negalios lygį išlieka nuoseklus – visais metais dominuoja vidutinio negalios lygio vaikai, kurių skaičius didėja nuo 52 atvejų 2023 m. iki 75 atvejų 2025 m. Lengvo negalios lygio atvejų skaičius iš esmės išlieka stabilus (25–29 atvejai), tuo tarpu sunkaus negalios lygio vaikų skaičius nuosekliai auga – nuo 25 iki 44 atvejų. Ši tendencija rodo didėjantį kompleksinių poreikių turinčių vaikų skaičių. Tai signalizuoja apie augantį specializuotų paslaugų ir intensyvesnės pagalbos poreikį.

Suaugę asmenys su negalia

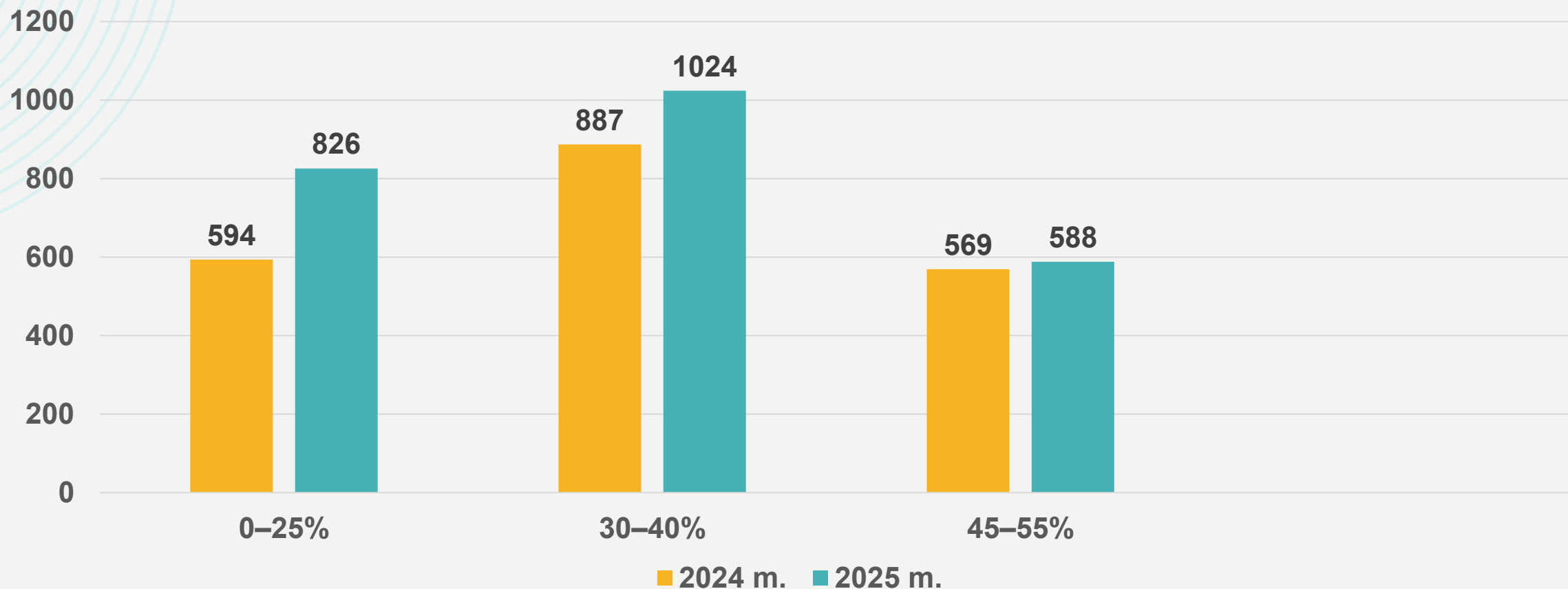
2023–2025 m. suaugusių (18–64 m.) asmenų su negalia skaičius išlieka santykinai stabilus – nuo 1421 atvejo 2023 m. iki 1524 atvejų 2025 m., su nedideliu augimu 2024 m. Tuo tarpu 65 metų ir vyresnių asmenų grupėje fiksuojami ryškesni svyravimai: po sumažėjimo 2024 m. (509 atvejai) 2025 m. stebimas reikšmingas augimas iki 914 atvejų. Ši tendencija rodo spartėjantį vyresnio amžiaus asmenų su negalia skaičiaus didėjimą, kas gali būti siejama su visuomenės senėjimu ir didėjančiu ilgalaikės priežiūros bei socialinių paslaugų poreikiu.

2024–2025 m. asmenys su negalia pagal amžiaus grupes

Tiek 2024, tiek 2025 metais didžiausias asmenų su negalia skaičius fiksuotas 50–64 metų amžiaus grupėje. Tuo tarpu mažiausias skaičius išliko 18–29 metų grupėje. Lyginant šiuos dvejus metus, ryškiausias pokytis pastebimas 65 metų ir vyresnių asmenų grupėje: 2024 m. joje buvo 509 asmenys, o 2025 m. šis skaičius išaugo iki 914.

2024–2025 suaugę asmenys su negalia pagal dalyvumo lygio procentus

Lyginant 2024 ir 2025 m. suaugusių asmenų su negalia pasiskirstymą pagal dalyvumo lygį, matyti, kad didžiausia dalis asmenų abiem metais patenka į 30–40 proc. dalyvumo lygio grupę, kurios skaičius išaugo nuo 887 iki 1024 atvejų. Taip pat reikšmingai padidėjo asmenų skaičius 0–25 proc. dalyvumo grupėje (nuo 594 iki 826). Tai rodo augantį mažesnio dalyvumo lygio asmenų skaičių. Tuo tarpu 45–55 proc. grupėje pokytis yra minimalus (nuo 569 iki 588), todėl ši dalis išlieka santykinai stabili. Bendra tendencija rodo didėjantį žemesnio dalyvumo lygio asmenų skaičių. Tai gali signalizuoti apie augantį intensyvesnių socialinių ir užimtumo paslaugų poreikį.

Išvados:

2023–2025 m. Švenčionių rajone stebimos aiškos asmenų su negalia skaičiaus ir struktūros tendencijos. Didžiausias augimas fiksuojamas tarp vaikų, ypač berniukų grupėje, taip pat didėja sunkią negalią turinčių vaikų skaičius, kuris rodo augantį kompleksinių paslaugų poreikį.

Suaugusiųjų grupėje (18–64 m.) skaičius išlieka santykinai stabilus, tačiau ryškus augimas stebimas tarp vyresnio amžiaus (65+) asmenų. Tai atspindi visuomenės senėjimo tendencijas ir didėjantį ilgalaikės priežiūros poreikį.

Analizuojant dalyvumo lygį, matyti didėjanti žemesnio dalyvumo procento asmenų dalis, kas signalizuoja apie stiprėjančią socialinės atskirties riziką ir būtinybę plėsti įtraukties bei užimtumo priemones.

Apibendrinant galima teigti, kad didėja ne tik asmenų su negalia skaičius, bet ir jų poreikių sudėtingumas, todėl būtina stiprinti specializuotų paslaugų prieinamumą, plėsti ankstyvosios pagalbos, socialinės integracijos bei ilgalaikės priežiūros sistemas.

Rekomendacijos:

1. Stiprinti ankstyvąją pagalbą vaikams.

Atsižvelgiant į augantį vaikų, ypač turinčių sunkią negalią, skaičių, būtina plėsti ankstyvosios diagnostikos ir kompleksinės pagalbos paslaugas (psichologų, logopedų, specialiųjų pedagogų).

2. Plėsti paslaugas vyresnio amžiaus asmenims (65+).

Dėl sparčiai augančio šios grupės skaičiaus rekomenduojama didinti ilgalaikės priežiūros, dienos socialinės globos ir pagalbos į namus paslaugų apimtį.

3. Didinti užimtumo ir integracijos galimybes.

Augant žemesnio dalyvumo lygio asmenų skaičiui, būtina plėsti socialinių dirbtuvių, užimtumo programų ir individualizuotų integracijos priemonių pasiūlą.

4. Efektyvinti paslaugų koordinavimą.

Stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą tarp švietimo, socialinių ir sveikatos priežiūros sektorių, siekiant užtikrinti nuoseklų ir koordinuotą paslaugų teikimą.

5. Planuoti išteklius atsižvelgiant į augančius poreikius.

Numatyti didesnę finansavimą ir žmogiškuosius išteklius toms sritims, kuriose stebimas didžiausias augimas (vaikai su sunkia negalia ir vyresnio amžiaus asmenys).